

Sasakala Curug Santri

Kacaturkeun di hiji pasantrén nu perenahna di pakidulan Karawang. Santri-santri di éta pasantrén téh keur nandangan kabingung nu teu manggih tungtung, lantaran di éta pasantrén téh keur walurat ku cai. Nu jadi sababna mah halodo panjang. Sumur-sumur jadi orot, walungan caina garing. Padahal cai téh kapan sakitu dipikabutuhna. Teu ku hanteu deuih, halodo téh bet katutuluyan. Mulan-malén euweuh hujan sakeclak-keclak acan.

Antukna ajengan éta pesnatrén téh nitahan sababaraha urang santrina pikeun néangan cai ka gunung. Malah mun bis amah kudu kapanggih sirah caina, sangkan lamun hiji mangsa butuh deui ku cai kari néang ka dinya. Ari geus kapanggih sirah caina mah apan, teu kudu hésé néanganana.

Barang narima paréntah ti ajengan, éta santri téh kacida barungaheunana. Lain baé ngarasa dipercaya ku ajengan, tapi maranéhna asa boga kasempetan migawé hiji kahadéan keur kapentingan jalma réa.

Sanggeus tarapti mah bring santri-santri téh mariang ka gunung. Inditna mapay-mapay walungan anu caina geus saat ngolétrak. Ngan kari batu-batuna baé taringgul jeung ngajelegir. Beuki jauh beuki nanjak. Beuki asruk-asrukan waé ka leuweung. Tapi éta rombongan santri téh teu aral subaha. Éta walungan téh tuluy baé dipapay ka girang, lantaran maranéhna yakin tangtu éta walungan téh aya tungtungna, sarta tangtu aya sirah caina. Nya ti mana atuh cai anu ngocor di walungan téh, lamun lain ti sirah cai.

Sanggeus sawatara lila apruk-aprukan di tengah leuweung, kadéngé sora ngaguruh. Ceuli santri téh beuki rancung-rancung baé. Tapi barang didédéngékeun kalawan telik, éta sora anu ngaguruh téh teu puguh lebah-lebahna. Sakapeung kadéngéna asa ti kalér. Tapi sakapeung deui asa ti kidul. Sakapeung deui mah ngan sora angin baé nu kadéngé téh.

Ngan anu tétéla, éta sora anu ngaguruh téh jolna ti tonggoh. Rombongan para santri laju baé mapay-mapay deui walungan, kebat ka girang. Ngan orokaya, jalanna beuki lila beuki rumpil. Jaba kudu kukurusukan di antara tangkal kaso nu jaradi di sisi-sisi walungan. Hieum jeung pikakeueungeun. Atuh batu-batu di walungan ogé ayeuna mah hésé didampalna, da puguh leueur ku cai anu beuki lila beuki gedé baé garajagna. Tétéla, éta tempat téh kawas can kungsi kasorangn ku jelema réa. Da sakitu hara-hareunana.

Sabada nyorang perjalanan anu matak capé jeung nguras tanaga, jog para santri téh ka hiji tempat anu negla. Kaayaanana matak pikabetaheun. Lalinduk ku tatangkalan sarta hawana kacida segerna. Tapi lain éta anu matak jadi kabungah para santri mah. Tétéla sora anu tadi ngaguruh téh ti dinya asalna. Éta sora téh datang ti cai anu nyurug tina gawir nu lungkawing. Kapan éta pisan anu ditétéangan ku rombongan santri téh.

Bari ngareureuhkeun kacapé, santri-santri téh ngadon suka-bungah di dinya. Kokojayan dina leuwi, atawa mandi dina curug nu caina sakitu segerna. Malah tuluy nagdon sarolat di dinya, bubuhan réa batu lémpar anu cukup keur ruku atawa sujud.

Geus puguh manggihan anu ditéangan mah, santri-santri téh tatan-tatan rék marulang deui. Teu poho ngeusian wadah-wadah cai anu ngahaja meunang mekel ti pasantrén. Bring deui, mulang mapay-mapay jalan nu geus dibaladah saméméhna.

Nepi ka pasantrén éta rombongan santri téh dipapag ku suka bungah. Réh geus hasil manggihan curug anu caina sakitu ngagulidagna. Malah béja yén santri-santri manggihan curug téh kaémpér-émpér ka lembur séjén. Réa diantarana anu ngahajakeun datang ka éta curug pikeun ngalap caina nu canémbrang hérang. Teu anéh lamun waktu anu sakeudeung, éta curug téh pada ngadareugdeug. Lain baé ku anu butuh ku cai, tapi ku anu ngahaja rék ulin deuih.

Nepi ka ayeuna, éta curug katelah curug snatri.